

DIÁKJÓLÉTI SZOLGÁLATOK

Ez az állásfoglalás négy szakmai egyesület számára készült, melyek – a Tanácsadás és Fejlesztés Amerikai Egyesülete (*American Association for Counseling and Development*), az Amerikai Iskolai Tanácsadók Egyesülete (*American School Counselor Association*), az Iskolapszichológusok Országos Egyesülete (*National Association of School Psychologists*) és a Szociális Munkások Országos Egyesülete (*National Association of Social Workers*) – a szövetségi törvényekben nevesített iskolán belüli diákjóléti szolgáltatásokat nyújtó szervezetek. Az állásfoglalás arra célra jött létre, hogy fejlessze a diákok számára nyújtott ellátásokat és ennek keretében a közös megközelítést támogassa.

Hasonló törvények határozzák meg, hogy létezik más "képzett szakszemélyzet", akik érintettek az iskolai gyermekjólét területén. Az az álláspontunk, hogy más képzett szakszemélyzet tagjai is, mint az iskolai ápolónők (*school nurse*) elfogadott részesei lehetnek a szolgáltató teameknek. E dokumentum törekvése szerint a működő szolgálatok megerősítését szolgálja és támogatni kívánja, hogy az iskolai védőnők és más képzett szakszemélyzet megfelelő törvényes elismerést kapjanak.

Az oktatás célja, hogy a fiatalokat felkészült és motivált munkavállalókká, gondoskodó családfenntartóvá és felelős állampolgárrá nevelje. A szakemberek az oktatás jövőjével foglalkozva felismerték – az intellektuális kihívások mellett – a tanulóknak meg kell felelniük személyes, közösségi, szervezeti és intézményes kihívásoknak is, enélkül az oktatás sikertelen. Ezeknek a kihívásoknak való megfelelés érdekében történő közbeavatkozás elengedhetetlen. A diákjóléti szolgáltatásban érintett munkaközösségek, amelyek magukba foglalják a szakértőket, az iskolapszichológusokat, az iskolai szociális munkásokat, akik arra képzettek, hogy óvintézkedéseket tegyenek és elhárítsák a tanulási nehézségeket. Ezek a szakemberek együttműködve az oktatásban résztvevő tanárokkal, szülőkkel és a helyi közösség képviselőjével ennek a célnak az érdekében tevékenykednek. Arra irányul a munkájuk, hogy a tanítás – tanulás feltételei a teljes képzési időszakban az összes tanuló számára a lehető legoptimálisabbak legyenek.

A diákjóléti szolgálatok értéke hosszú ideje felismert és kifejezett a szövetségi, az állami és a helyi törvényhozás számára. 1988-ban a diákjóléti szolgálatok munkaközösségének koncepciója ismételt megerősítést kapott egy szövetségi törvényben. A "*Hawkins-Stafford-féle, az iskolai szolgáltatások használatának módosítása alsó és középfokon*" c. törvényben a következő definíció szerepel:

"Azok a kifejezések, hogy *diákjóléti szolgálatok* és *diákjóléti szolgáltatás*: iskolai tanácsadókat, iskolai szociális munkásokat, iskolapszichológusokat és más képzett szakszemélyzetet jelentenek, akik a környezettanulmány elkészítésében, a tanácsadásban, a nevelésben, a gondozásban és más szükséges szolgáltatásokban dolgoznak, mint egy más tevékenységekkel összehangolt program részesei, amely a tanulók szükségleteire irányul." Kétségtelenül a munkaközösségi megközelítés nyújtja a legnagyobb hatékonyságot a diákjóléti szolgálatoknak. A tanulók komplex szükségleteinek való megfelelés hozza magával a szakképzett segítők által használt eljárások egységesülését a körülményeknek legjobban alkalmazkodó ellátás érdekében. A team-munkán keresztül az iskolai szociális munkások, iskolapszichológusok, iskolai tanácsadók és más diákjóléti szakszolgáltatók együtt dolgoznak, összehangolt szolgáltatásokat nyújtanak a diákoknak és azok családjainak. A munkaközösségi megközelítés a következő elveken alapul:

- A diákjóléti tevékenység a tanulók, szüleik, az iskolai alkalmazottak és irányítók meghatározott szükségleteire jöhet létre.
- A diákjóléti szolgálatok összefüggnek és a legjobb hatékonyság érdekében szükség van a koordinációjukra.
- A diákjóléti szolgálatok igénylik a fejlesztő, megelőző és javító erőfeszítéseket, amelyek együttműködést feltételeznek a képzett szaksegítők részéről.
- Ez a munka hatékony kapcsolatokat igényel az iskola közössége és a külső társadalmi környezet között.
- A programok értékelésénél a munkaközösségi jelleg megvalósulását vizsgálni kell.
- A csapatmunka a jóléti szolgálatok döntéshozóitól a célokban való egyetértést követeli meg, a nyílt tárgyalási módot, széleskörű kölcsönös tiszteletet, az öntevékeny együttműködést és a hatékony koordinációt.

Hisszük, hogy a csapatmunka – megközelítés nemzeti példája lehet az állami és helyi kezdeményezéseknek. Azoknak a kezdeményezéseknek, amelyek élő szolgáltatásokat nyújtanak az összes fiatalnak iskoláinkban. Az a feltételezésünk, hogy a tanácsadók, pszichológusok és más szaksegítők kezdeményezéseit támogatja az összehangoltság, amely ennek az országnak az iskolakorú fiataljait szolgálja.

Ezen az állásfoglaláson keresztül szervezeteink ismét megerősítik, a team-munka – megközelítés integráns része a folyamatoknak. Továbbra is együttműködési erőfeszítések letéteményesei vagyunk s más diákjóléti szolgálatokban dolgozókat is csatlakozásra hívunk ebbe a szövetségbe.

*Tanácsadás és Fejlesztés Amerikai Egyesülete
Amerikai Iskolai Tanácsadók Egyesülete
Iskolapszichológusok Országos Egyesülete
Szociális Munkások Országos Egyesülete*